

aanzienlijk verscherpt na de komst van generaal Weyler. Deze eeuwige optimist zond daarenboven fraaigekleurde regeeringsdepeches naar Madrid, waar de regeering ze openbaar maakte voor zoover en in den vorm waarin zij wilde. Zoo gewende men het Europeesche publiek aan reeksen van Spaansche overwinningen. Toen dat wegens den blijvenden tegenspoed dien Spanje ondervond, niet langer mogelijk was, begon het tijdperk der dubbele berichten; twee aan twee verschenen voortdurend telegrammen van kleine succesjes der rebellen en groote zegepralen van Don Quichotte. Deze handelwijze werd voortgezet, toen het Cubaansche comité te New-York, beter georganiseerd, zelf ondanks de censuur berichten van Cuba begon te ontvangen en wereldkundig te maken; kort na de Amerikaansche lezing van eenig voorval verscheen dan de Spaansche. Slechts door nauwkeurig te ziften en te wegen en de relazen dag aan dag bij te houden, bleef het mogelijk op die manier eenige voorstelling te behouden van hoe het op Cuba eigenlijk gesteld was.

Maar nu is de reactie gekomen en zullen de Spaansche autoriteiten of nog doorschijnender leugens moeten verzinnen of zich geweld aandoen en oprecht worden. Want de Spaansche pers zelve komt in opstand tegen hun misselijk bedrijf. De Heraldo en de Imparcial, de voornaamste bladen, hebben hun correspondenten telegrafisch teruggeroepen en in toornige artikelen betoogd dat het hun onmogelijk gemaakt werd de waarheid te vertellen. Bijna de geheele pers is den opperbevelhebber op Cuba afgevallen en beticht zijn beheer van verwaarloozing en nalatigheid op eene wijze, waartoe van regeeringswege het zwijgen niet meer kan worden gedaan. Tegelijk schaart zich een deel van de Amerikaansche pers beslist aan de zijde der opstandelingen en gaat in het uitdenken en verspreiden van sensatie-tijdingen veel verder dan eenig Cubanen-Comité in eenige Europeesche of Amerikaansche hoofdstad tot heden toe heeft durven doen.

Wil men een paar voorbeelden? Men heeft ze voor het grijpen. Ik zal even in het kort de geschiedenis van Maximo Gomez en van de Spaansch-Amerikaansche onderhandelingen mededeelen, zooals zij volgens de snel opeenvolgende berichten van den laatsten tijd zou moeten luiden; na het bovenstaande zal het den lezer gemakkelijk vallen den oorsprong der verschillende onderdeelen te gissen.

Maximo Gomez. — Na den dood van Maceo is het oude hoofd der rebellen geheel terneergeslagen, hij wanhoopt aan de zaak der Cubanen. Hij zegt dat de opstand niets aan kracht verloren heeft en dat de strijd tegen de onderdrukking met denzelfden moed zal worden voortgezet. Hij wordt overvallen en verslagen in de provincie Matanzas (westelijk gedeelte). Hij bevindt zich met een krachtig leger in Puerto Principe (oostelijk gedeelte). De Spanjaarden hebben hem in een val gelokt door hem een der *trocha's* (versterkte grachten) te laten overschrijden. Hij heeft een schitterend wapenfeit bedreven door ondanks den tegenstand der Spanjaarden een der *trocha's* te overschrijden. Hij heeft verklaard dat het onmogelijk is den opstand langer voort te zetten en dat hij tot onderhandelen bereid is. Hij heeft de stad Santa Clara ge-